

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Факультет економічних наук

Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь - бакалавр

на тему: **«ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ
ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ»**

Виконала: студентка 4-го року навчання
Спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та
страхування

Бондаренко Марія Юріївна

Керівник: Базилінська О. Я.
Кандидат економічних наук, доцент кафедри
фінансів Національного університету
"Києво-Могилянська Академія"

Рецензент _____ Панченко О. І. _____
(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена з оцінкою
«_____»

Секретар ЕК _____
«_____» _____ 2022 р.

Київ 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1 Теоретичні основи управління фінансами підприємств малого бізнесу	5
1.1. Сутність малого бізнесу та його значення для економіки України	6
1.2. Фінансові ресурси підприємств малого бізнесу та джерела їх надходжень	10
1.3. Методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємства	15
Розділ 2 Оцінка управління фінансами підприємств малого бізнесу в умовах вітчизняної економіки.....	23
2.1 Особливості фінансового стану та інформаційного забезпечення управління фінансами малих підприємств України	23
2.2. Аналіз формування та розміщення фінансових ресурсів підприємств малого бізнесу	Error! Bookmark not defined.
2.3. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємств малого бізнесу	Error! Bookmark not defined.
Розділ 3 Рекомендації щодо оптимізації управління фінансовими ресурсами підприємств	444
3.1 Проблеми управління фінансами малих підприємств в Україні	444
3.2 Перспективи поліпшення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств малого бізнесу.....	477
ВИСНОВКИ	52
Список використаних джерел.....	54

ВСТУП

Актуальність теми дослідження: У сучасній ринковій економіці малий бізнес грає ключову роль. Він допомагає активно наповнювати місцеві бюджети, формувати нові системи господарських відносин для різноманітних галузей. Існування малого бізнесу дозволяє скорочувати проблему робочих місць та монополізації в країні, розвивати конкуренції, усувати товарні диспропорції, розвивати інновації тощо. Соціально-економічні питання, від місцевого до державного рівня, охоплюються межами впливу малих підприємств. Для плодового і стрімкого розвитку вітчизняних ринкових відносин є потреба в розгляді умов ефективного функціонування підприємств.

Одним з основних складових будь якої діяльності є фінансовий стан, його джерела наповнення, стратегії результативного використання. Аналіз фінансових показників і фінансової діяльності дає змогу оцінити стан підприємства, його сильні сторони та нагальні проблемні питання. Ефективне управління фінансовими ресурсами поступово допомагає збільшувати прибутки підприємства, забезпечувати потрібний рівень ліквідності, уникати великих ризиків та мати позитивні наслідки від діяльності загалом. Належно сформовані фінансові ресурси є запорукою досягнення головної мети бізнесу і полегшення ведення всього фінансового менеджменту.

Присутні відмінності у фінансових питання серед малих підприємств і великих. Ринкова політика встановлює складні умови для існування цього провідного сектору економіки, тому велика частина його підтримки припадає на державу, яка не дуже справляється з цим завданням - податкові тягарі, дефіцит джерел фінансування, неефективні законодавчі реформи. Також проблеми є і в середині компаній, наприклад уникнення детального розгляду фінансових

питань, недостатня кваліфікація працівників, низька спроможність до трансформацій. Наявність досвідченого управлінця з достатніми знаннями тонкощів ведення фінансів, буде значною перевагою серед конкуруючих малих підприємств, адже в умовах трансформаційної економіки оперативність і швидкість підстроювання запорука існування.

Мета роботи полягає в дослідженні теоретичних засад в управлінні фінансами малих підприємств. Аналізу ефективності формування джерел фінансових ресурсів та їх використання. Вивчення можливостей подальшого розвитку даної економічної ланки.

Задачі які передбачено до виконання в роботі:

- Розглянути економічну сутність малого бізнесу;
- Визначити структуру і визначення фінансових ресурсів і дати їм характеристику;
- Проаналізувати джерела формування та напрямки використання фінансових ресурсів підприємства;
- Проаналізувати фінансовий стан малого бізнесу на прикладі , його фінансові ресурси;
- Визначити проблеми обраної сфери та перспективи їх вирішення.

Проблематику управління джерелами фінансових ресурсів розглядали різні вчені, як В.Х. Джеймс, І.А.Бланк, Т. Г. Буй, О. К. Прімерова, О. Ю. Ніпіаліді, Н. І. Карпишин, А.А. Фастовець, І.В. Фисун, Дж. С. Мілль, З. С. Варналій.

Об'єктом дослідження є фінанси малого підприємства.

Предметом дослідження є механізм надбання та управління фінансами малих підприємств.

Теоретико-методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, закони України, фінансова звітність малого підприємства.

Методи дослідження застосовані в роботі - вивчення літератури, обстеження, аналіз, статистико-економічний метод.

Інформаційною базою у роботі виступає фінансова звітність малого підприємства ТОВ "ГРИН ГОЛД", а саме форми 1 (Звіт про фінансовий стан), форма 2 (Звіт про фінансові результати).

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає в аналізі фінансового стану малих підприємств та управлінні їх фінансовими ресурсами. Оцінена ефективність формування і використання джерел наповнення фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

1.1. Сутність малого бізнесу та його значення для економіки України

Світовий економічний досвід вказує на існування багатьох потреб, можливостей та інших факторів, які впливають на розміри підприємницької діяльності. За масштабами діяльності класифікують підприємництво на мікро, мале, середнє і велике. Співіснування цих чотирьох ланок, балансування їх кількостей є ознакою розвинутої ринкової економіки країни. Різниця у класифікації зумовлюється виробничими і технологічними процесами, спеціалізацією і розподілом праці.

В багатьох країнах практика існування підприємництва різного розміру вказала на позитивні тенденції. Найменші підприємства виступають основною і динамічною частиною народного господарства, тому їх численність суттєво переважає над іншими видами підприємств. Вони утворюють додаткові робочі місця, чим скорочують безробіття в цілому; розвивають активну, раціональну конкуренцію на ринку; диференціюють його наповнення; задають темпи економічного розвитку; характеризують структурне наповнення ВВП; забезпечує активне відновлення витрат; підтримує суспільний клас підприємців-власників; знижує рівень монополізації.

Малі підприємства є базовою складовою у розвитку гнучкості ринкових відносин. Сучасна ринкова економіка є вільною для вибору та реалізації різних ідей її суб'єктів. Основною і вагомою ознакою ринкової економіки є підтримка ініціативи у реалізації та самостійності діяльності підприємств. Такий вид господарювання є динамічним, адаптивним та доцільним у питаннях використання ресурсів.

Окрім рушійної сили у розвитку, мале підприємництво у минулому закладало основи у створенні структурного ринкового господарювання. Як для багатьох країн, так і для України, в умовах трансформаційної економіки підтримка утворення малих підприємств є ключовим завданням на перших етапах. Під визначенням мале підприємництво мається на увазі незалежна діяльність, яка підходить під визначені якісні і кількісні критерії. Метою цієї діяльності є отримання прибутку. В Україні критеріями визначення класифікації підприємства згідно з 2 ст. 2 Закону від 16.07.99 р. № 996-XIV є (табл. 1) показники чисельності зайнятих працівників, балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації.

Таблиця 1.1 - Критерії відповідності категорії підприємства.

Категорія підприємства	Критерії		
	Балансова вартість активів, євро*	Чистий дохід від реалізації, євро*	Середня кількість працівників, чол.
*Застосовується офіційний курс гривні до іноземної валюти (середній за період), розрахований на підставі курсів НБУ, які встановлювалися для євро протягом відповідного року.			
Мікро	До 350 000	До 700 000	До 10
Мале	До 4 000 000	До 8 000 000	До 50
Середнє	До 20 000 000	До 40 000 000	До 250
Велике	Більше 20 000 000	Більше 40 000 000	Більше 250

Джерело - [1]

Згідно з цим закону, суб'єктами малого підприємництва є юридичні та фізичні (zareestrovani v ustanovlenomu zakonom porjadku yak fizichni osobi -

підприємці) особи — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро.[1] Також до суб'єктів відносяться підприємницькі колективи і асоціації; наймані працівники; державні установи, коли вони є частиною бізнес-процесів.

Малий бізнес за типом діяльності поділяється на посередництво, надання послуг й виробництво. Все більше популяризується саме підприємства які надають послуги, адже для їх запровадження початковий капітал іноді зовсім не потрібен.

Відповідно до державної статистики 2019 року – 99,8% від усіх підприємств складала малі господарювання, з яких 96% були мікропідприємства, і які на 63% покривали усі наявні робочі місця країни. [4] Підтримка розвитку даного виду підприємництва у сучасних реаліях є значущою, адже запроваджуються реформаційні та інноваційні процеси, особливо у малих регіонах. Завдяки стрімкому розвитку комп'ютерних галузей – кібернетика, електроніка, інформатика, реалізуються новітні технологічні ідеї. Окрім цього, першочерговий розвиток малих та середніх підприємств є в Угоді про асоціацію з ЄС.

Наслідки проходження третьої економічної кризи, спричиненої пандемією, анексією територій та загострення військових конфліктів на сході, ускладнюють існування малого підприємництва. Також, підприємці називають великими перешкодами неоднозначність у законодавстві; проблеми з корупцією та веденням податків; брак фінансування і тд. (рисунок 1.1)

Рисунок 1.1 - Перешкоди для ведення бізнесу в 2019 році [5].

Мале підприємництво в Україні знаходиться на етапі початкового розвитку і має суттєві фактори різниці з аналогічним іноземним підприємництвом, наприклад:

- Брак навичок ведення ринкових відносин в управлінських ланках;
- Перевага тотальної самотійності, на відміну від поширеного франчайзингу;
- Інноваціям не вистачає високорівневих технологій;
- Змішування видів діяльності в одному підприємстві, що дезорієнтує стратегію розвитку;
- Низький рівень довіри у іноземних партнерів та у власного населення;
- Проблемна державна фінансова підтримка.

І хоч перехідна економіка має свої позитивні тенденції, її конкурентоспроможність не зростає протягом останніх років, це свідчить про заблоковану конкуренцію на ринку малих підприємств. Згідно з розрахунком індексу політики щодо малих та середніх підприємств в Україні на 2020 рік, перед членами Східного партнерства ми програємо — інноваційною політикою,

інституційною структурою, операційним середовищем, процедурами банкрутства, екоорієнтованістю економіки, послугами з розвитку бізнесу, інтернаціоналізації, доступу до фінансів. Перевага присутня у ланках розвитку підприємництва у жінок та стандартизації і технічній регламентації. Як було зазначено, стан ринкових відносин в Україні, на якому існують малі підприємці, відрізняється від закордонного. Розвинені ринкові відносини характеризуються домінуючим впливом попиту та швидким реагуванням на нього, пріоритетом приватної власності, розвинутою ринковою інфраструктурою, ефективністю та стабільністю законодавства, фінансовою стійкістю, наявністю засобів виробництва, традицією договірних відносин, інформаційною відкритістю. Того ж часу вітчизняні підприємства страждають від складних систем оподаткування та регулювання діяльності. Позитивними моментами у веденні малого бізнесу можна зазначити простіше пристосування до перехідної економіки. Ринок споживання товарів надає перевагу індивідуальності та унікальності, а ніж звичайним товарам з мас-маркету; розвиваються і стають гнучкішими процеси виробництва. До того ж у малих бізнесів відсутні борги, високі витрати, проблеми з ефективністю використання фінансових та трудових запасів і інших проблем присутніх у державних та великих підприємств.

У ситуації, що склалася в Україні, розвиток малого бізнесу має стати вирішальним чинником удосконалення господарського механізму. Тільки енергійно розвиваючи малі підприємництва, можливо забезпечити коригування соціальної структури суспільства та перехід до цивілізованого ринку. Проте для успішного ведення бізнесу має бути належне середовище в якому воно існує. Це потребує правильного налаштування як навчальних закладів, де готують майбутніх спеціалістів, так і правових норм для забезпечення прозорості комунікації.

1.2. Фінансові ресурси підприємств малого бізнесу та джерела їх надходжень.

Першочергово дамо визначення об'єкту дослідження фінансам. Фінанси є систематизованими відносинами між державами, юридичними і фізичними особами. Ці відносини спрямовані на розподіл і ефективне використання грошових засобів.

Фінансами малих підприємств називають лише певну частку грошових засобів, методів їх утворення і використання, які забезпечують процес виробництва конкретно обраного суб'єкта малого бізнесу. [6]

У Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» наводиться визначення фінансової діяльності як такої, що призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства. [3]

Розпочинаючи будь-яку фінансову діяльність підприємець має знайти стартовий капітал, бо він цього фундаменту залежить весь подальший розвиток існування бізнесу. Стартовим капіталом виступають не лише гроші і матеріальні надбання, а мета, плани, ідеї для ведення успішного бізнесу. Саме ідея допомагає наростити і примножити початковий матеріальний капітал, навіть за його початкової відсутності. Розмір цього виду капіталу має залежати від діяльності і плану реалізації бізнес-процесів.

Розглядаючи фінансові ресурси у роботі мається на увазі власний і залучений грошовий капітал підприємств, за рахунок яких вони утворюють активи і мають змогу отримувати дохід від власної діяльності. У фінансовій звітності ресурси відображаються у балансі, а саме у формі грошових коштів (вони виступають матеріальним показником фінансових ресурсів) і засобів - в активах, у формі джерел формування активів - в пасивах.

Ресурси малих підприємств, за джерелами наповнення, розглядають трьох типів – власні, централізовані, запозичені та залучені (рисунок 1.2).

Рисунок 1.2 - Джерела фінансування підприємств [8].

Підприємство формує свої власні джерела за рахунок власного капіталу. Власним називається капітал після вирахування з нього частини зобов'язань. До нього відноситься - амортизаційні відрахування, нерозподілений прибуток, частина статутного капіталу, погашення довготермінових фінансових вкладів, віддача в оренду частини майна, іммобілізований в інвестиції зайвий оборотний капітал, додатковий капітал, резервний капітал. Класифікують власний капітал на вкладений і накопичений, тобто той який утворюється за рахунок економічної діяльності. Тому його визначення можна записати як фінансові ресурси, які підприємець вкладає і накопичує для забезпечення роботи господарської діяльності. Вклад власних фінансових ресурсів у загальних фінансах підприємств малої категорії зазвичай становить 35-40% , це вказує на, хоч і складну, проте вагому можливість залучення коштів з додаткових джерел.

Залучені ресурси допомагають розвиватись підприємству, покривати конкретні проблемні ситуації, які можуть виникати незалежно від діяльності підприємства. Залучені кошти та майно, як правило, беруться на поворотній основі, ними виступають кредити, мобілізація пайового капіталу, цільове фінансування, безоплатна допомога, та інші.[7]

Важливо зазначити, що для легшого управління фінансовими ресурсами надається перевага використанню власного капіталу. Таким чином, нічого не зобов'язує підприємця перед, наприклад, державою та банками. На відміну від фінансування бізнесу залученими джерелами, за якими треба платити відсотки і слідкувати за вчасністю виконання всіх обов'язків. Зобов'язання це свого роду борг, який може бути короткостроковим і довгостроковим. Відповідно, період його погашення підприємством становить у першому випадку протягом 12 місяців, або операційного циклу, і в другому випадку після спливання даного терміну в зазначені договорами проміжки.

Комерційні джерела залучених коштів займають провідну роль у фінансуванні малих підприємств. До найпоширеніших джерел відноситься банківське кредитування, адже для розвитку бізнесу комерційні банки створили багато кредитних програм. Наприклад: інвестиційне кредитування, багаторазові кредити на будь-які потреби за одним об'єктом застави, кредит на придбання основних засобів і нематеріальних активів, кредит на придбання обладнання й автотранспорту, кредит на поповнення обігових коштів і поточні потреби, програма експрес-кредитування тощо. [10]

Існують також кредитні спілки, вони виключають складний процес бюрократії і можуть надати швидкі кредити малим підприємцям. Це неприбуткові організації, створені фізичними особами, для взаємного кредитування, за потреби учасника, об'єднаними фінансовими ресурсами від усіх членів спілки. Для вступу в кредитну спілку треба зробити внески, розміри яких прописані в статуті даної кредитної спілки і розмістити гроші на депозиті.

За умови користування кредитом від даної фінансової організації відсотки при поверненні значно вищі ніж у банків.[2]

Також джерелами фінансування є різноманітні програми від міжнародних організацій з метою підтримки існування і розвитку малих та середніх бізнесів. Прикладами таких виступають: Європейська Мережа Підприємництва, USAID, Світовий банк, Європейський Банк Реконструкції та Розвитку і тд.

Використання банківського кредитування малими підприємствами є проблемним питанням, адже банки можуть відмовити через нестачу високоліквідних активів для застави повернення, і відсоткові ставки занадто великі для малих бізнесів. Як було зазначено, вплив малих підприємств на економіку держави є вагомим, тому розлади в організації кредитувань перешкоджає розвитку всієї економіки.

Важливий вплив на вибір джерел фінансування та їх структури мають масштаб, мета, форма і вид виробничо-фінансової діяльності фірми. Фінансові ресурси та фінансова організація, що залучає малий бізнес, мають свої негативні особливості, не тільки з банківським кредитуванням. Малі підприємства мають обмежений доступ до фінансових та валютних ринків. Винятком є пропозиції купівлі акцій з відносно низьким рівнем попиту. Малі підприємства мають різні профілі ризиків, рівні та ієрархії. Зазвичай у справу власники малого бізнесу вкладають всі гроші, тому їх добробут та доля залежить від успіху чи провалу на ринку. В результаті власники малого бізнесу стикаються з більшим ризиком, ніж люди, які завжди мають можливість «відмовитися» від акцій або диверсифікувати свої портфелі, адже в малому підприємстві, можливості диверсифікувати власні портфелі обмежуються обраною бізнес сферою.

Фінанси малого підприємництва пов'язані з державними фінансами і є важливими у їх формуванні. Сплачуючи податки в казну, суб'єкти малих бізнесів отримують від органів влади субсидії, пільгові кредити, програми розвитку для підприємництва.

Відповідно до джерел утворення фінансові ресурси складають три групи:

- Доходи утворені від власних коштів. Це надходження у вигляді майнової виручки, не поточних пасивів, пайові внески співробітників, амортизаційні відрахування, мобілізовані ресурси компанії. Дохід складають: прибуток від основної діяльності, виконаних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, фінансових операцій, будівельно-монтажних робіт тд.

- Кошти з фінансового ринку за інвестування та продаж акцій, облігацій, цінних паперів.

- Перерозподілені ресурси. Тобто субсидії, страхові відшкодування, дивіденди та відсотки за цінні папери, пайові фонди, надходження з асоціацій тощо.

Фінансові ресурси суб'єктів малого бізнесу мають схожі пункти організації, як і в більших учасників ринку. Так потрібно виконувати партнерські зобов'язання; мати фінансове планування, з розглядом перспектив фінансового використання і залучення; централізувати ресурси, для належного слідкування за провідними сферами діяльності і забезпечення швидкого розпорядження фінансами.[10]

Підсумовуючи, сфера діяльності, кон'юнктура товарного ринку, цінові тарифи, тривалість виробничого циклу, політика оподаткування і кредитування суб'єктів бізнесу є впливовими змінними у формуванні фондів малого підприємництва.

1.3. Методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємств

Існує взаємозв'язок між розміром фінансових ресурсів та обсягом виробництва бізнесу. Так за достатньої кількості фінансових ресурсів формується платоспроможність, фінансова стійкість, стабільність у

забезпеченні матеріальними ресурсами і у розмірах виробництва, гарне використання потужностей виробництва. Якщо ж виникає недостача у фінансових ресурсах, це веде до їх подальшого скорочення за рахунок зменшення обсягу виробництва, скорочення бази матеріальних і трудових ресурсів. За випадку з надлишковими фінансовими ресурсами, за уникнення недоцільного спрямування і надвитрат, відбувається забезпечення всіх необхідних виробництву товарів, виробничі потужності використовуються на повну, зростає виробництво і різноманіття товарів. [13]

Це вказує на потребу розгляду фінансового менеджменту для ефективної діяльності. Управління фінансами малих бізнесів суттєво відрізняється з управлінням фінансами великих бізнесів. Зазвичай рідко враховується розмір підприємств при викладенні фінансової літератури. Основною метою менеджменту фінансів малих підприємств є створення сприятливих умов для забезпечення достатності ліквідних коштів і платоспроможності, на це впливає оборотність капіталу, запасів, дебіторських заборгованостей, грошових коштів.

Іноді мета фінансового менеджменту відрізняється і полягає в:

- адаптації до конкурентного ринку
- зменшенні фінансових ризиків
- зменшенні витрат або збільшення прибутку
- утриманні темпу економічного росту підприємства
- збільшення обсягу реалізації
- створення належної рентабельності підприємства

Головними факторами, що впливають на менеджмент фінансів малих підприємств, є: кількість працівників та їх склад, організаційна структура або план управління, галузь діяльності, диверсифікація продукції, форма власності, співвідношення попиту та пропозиції продукції тощо.

Ван Хорн Джеймс в своїй роботі «Основи фінансового менеджменту» розділяє малий бізнес на дві категорії. Перша включає підприємства які мають

стратегію розширюватись, наймати більшу кількість працівників, утворювати нові канали розвитку менеджменту, як загального так і фінансового. Другий тип включає звичайні малі бізнеси, які без глибинного аналізу ведуть свою діяльність.[11]

Як було виявлено в попередньому пункті організація структури капіталу підприємства і його оптимальне управління залежить від повноцінного аналізу стратегії подальшого розвитку, забезпечення існування та, що більш важливо, аналізу фінансів підприємства.

Схема аналізу фінансових ресурсів підприємства пропонує розділити його на дві частини - розгляд інформації про джерела формування грошових коштів та про їх використання (рисунок 1.3). Аналіз формування ресурсів включає в себе оцінку джерел формування ресурсів, та оцінку активів підприємства. Друга частина загального аналізу про використання фінансових ресурсів оцінює ефективність вкладень в діяльність і рентабельність підприємства. Використовуються для дослідження коефіцієнти структури капіталу, ліквідності та оборотності; аналіз результату ефективності господарської діяльності підприємства з використанням розглянутих ресурсів, тобто вплив на рентабельність.

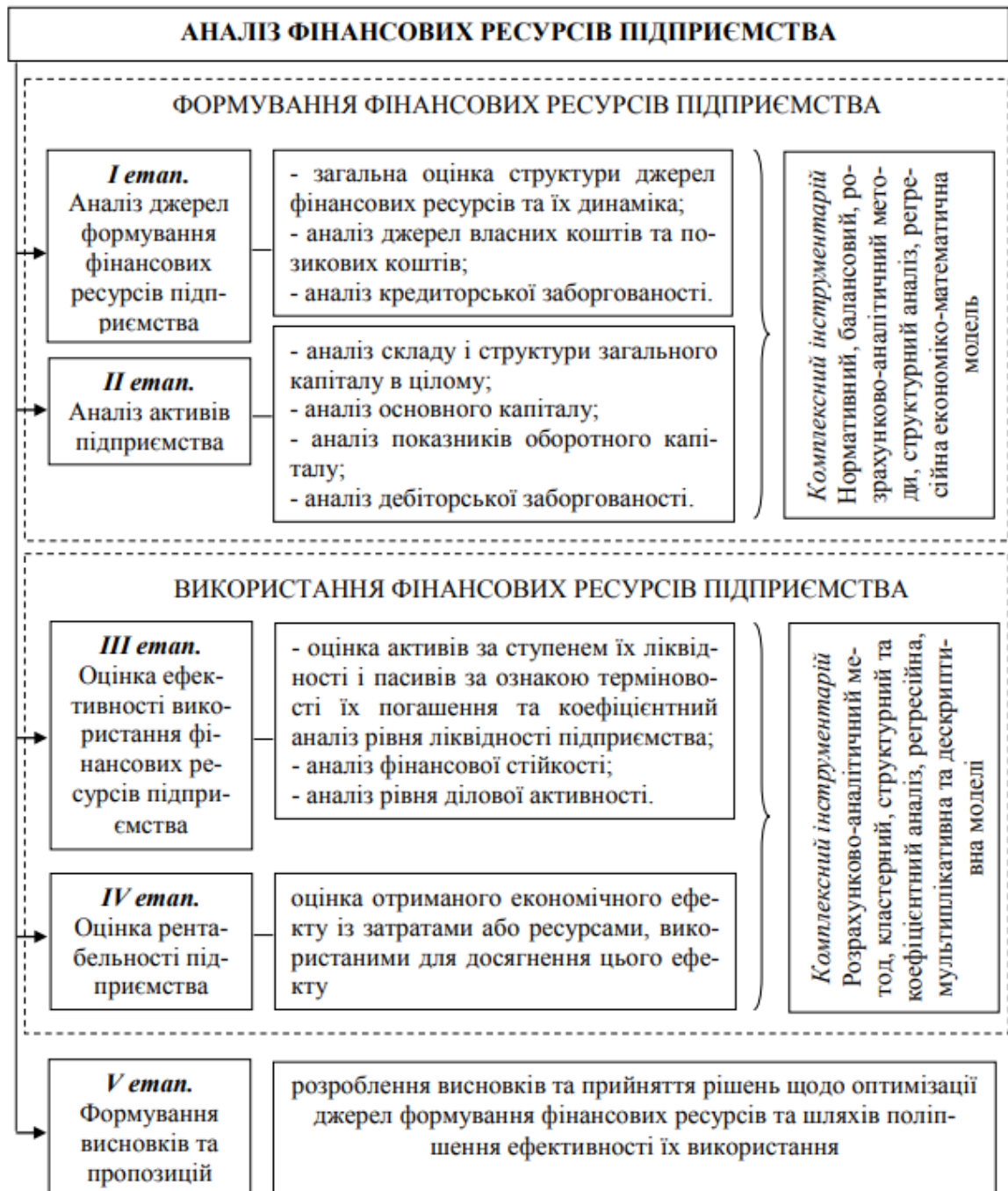

Рисунок 1.3 - Схема аналізу фінансових ресурсів підприємств [14].

У своїй роботі «Фінансовий аналіз» Литвин Б. М. та Стельмах М. В. виділяють два типи методів проведення аналізу, через точні розрахунки, та за логічними спостереженнями. Так до перших належать:

- класичні методи аналізу господарської діяльності та фінансового аналізу — ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, балансовий, відсоткових

чисел, диференціальний, логарифмічний, інтегральний, простих та складних відсотків, дисконтування;

- традиційні методи економічної статистики — середніх та відносних величин, групування, графічний, індексний, елементарні методи обробки показників у динаміці;
- методи математичної статистики вивчення зв'язків — кореляційний, регресійний, дискримінантний, дисперсійний, факторний тощо;
- економетричні методи — матричні, теорії міжгалузевого балансу;
- методи економічної кібернетики і оптимального програмування — системного аналізу, лінійного, нелінійного, динамічного програмування тощо;
- методи дослідження операцій і теорій прийняття рішень — теорії графів, ігор, масового обслуговування, сітьового планування і управління.

Види логічного аналізу: експертні оцінки; імітаційне моделювання; порівняння; система показників; аналітичні таблиці.[13]

Результати від послідовного аналізу з використанням науково-технічних методів, дозволяють зробити висновки з пропозиціями до поліпшення ефективності формування і використання фінансових ресурсів, для досягнення стратегічної мети розвитку бізнесу.

Одним з основних факторів які визначають аналізуючи фінанси підприємства є показник фінансової стійкості.

Результати можуть показати абсолютну фінансову стійкість, нормальний хиткий, та кризовий стан стійкості підприємства. Абсолютна стійкість означає, що витрати і запаси покриваються власними оборотними коштами, коли ж кризовий стан вважається при повній не зможі покрити витрати за рахунок всіх залучених джерел і є ризик банкрутства.[17]

Для визначення стану фінансової стійкості підприємства розраховуються показники з таблиці 1.2

Таблиця 1.2 - Характеристика та обрахунок показників фінансової стійкості [17]

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Активи	$\geq 0,5$	Частка власного капіталу в сумі джерел фінансування підприємства.
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Зобов'язання / Активи	$< 0,5$	Частка зобов'язань в сумі джерел фінансування підприємства.
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	1 – 2	Скільки активів припадає на 1 грн. власного капіталу підприємства.
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) / Активи	0,75 – 0,9	Частка стабільних джерел у фінансових ресурсах підприємства.
Коефіцієнт фінансового ризику	Зобов'язання / Власний капітал	$< 0,7$	Обсяг зобов'язань, що припадають на 1 грн. власного капіталу.
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власний оборотний капітал / Власний капітал	0,3 – 0,5	Якою часткою власного капіталу підприємство може маневрувати, тобто спрямовувати в оборотні активи.
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти / Запаси	0,5 – 0,8	Яка частка запасів фінансується за рахунок стабільних джерел.
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	Власні оборотні кошти / Оборотні активи	$\geq 0,1$	Часта стабільних джерел у фінансуванні оборотних активів.
Індекс постійності активів	Необоротні активи / Власний капітал	Позитивно оцінюється зниження	Частка власного капіталу, що йде на фінансування необоротних активів.
Коефіцієнт покриття відсотків	(Прибуток до оподаткування + Витрати на виплату відсотків) / Витрати на виплату відсотків	> 1	Потенційна спроможність підприємства погасити позику та ступінь захищеності кредиторів від несплати процентних платежів.

Варто зазначити, що при залученні коштів з зовнішніх джерел, а саме кредитів, треба провести аналіз кредитоспроможності малого бізнесу, для цього банки можуть використовувати коефіцієнти кредитоспроможності, ділового ризику та руху грошових потоків. Дана перевірка викликає складнощі у

банківських установ і потребу в суб'єктивному знанні власників бізнесу для уникнення фальсифікації інформації. Адже аудиторські послуги не є дешевими, а вміння вести належний фінансовий облік притаманний не всім малим підприємствам. Кредитори звертають увагу на кредитну історію, з частотою позичок, результативністю використання грошей та термінами їх погашення з усіма виплатами.

Аналіз результативності використання фінансових ресурсів підприємства базується на показниках стабільності, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через коефіцієнти структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість кількісно оцінити вплив фінансового менеджменту на стрімкість розвитку та дохідність підприємства.

Також, малим підприємствам притаманна нижча ліквідність, вони менш платоспроможні ніж великі підприємства, бо важче залучати гроші для виконання поточних зобов'язань. У середньому поточні пасиви перевищують поточні активи удвічі, показник коефіцієнту ліквідності нижче одиниці вказує на фінансування довгострокових активів короткостроковими. Рівень ліквідності залежить від показників оборотності запасів та заборгованостей, і зниження цього рівня пояснюється неспроможністю до покриття поточних зобов'язань.

Для аналізу ліквідності і платоспроможності використовують показники наведені в таблиці 1.3

Таблиця 1.3 - Характеристика та обрахунок показників ліквідності та платоспроможності [17]

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Абсолютно ліквідні активи / Поточні зобов'язання	0,2 – 0,35	Частка поточних зобов'язань, яку підприємство може негайно погасити за рахунок високоліквідних активів.
Коефіцієнт термінової ліквідності	Високоліквідні активи / Поточні зобов'язання	0,7 – 0,8 оптимально 1	Прогнозні платіжні можливості підприємства за умови вчасного проведення розрахунків із дебіторами.
Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт загального покриття)	Поточні активи / Поточні зобов'язання	1 – 2	Очікувана платоспроможність підприємства за період, який дорівнює середній тривалості обороту всіх його оборотних коштів.
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	Запаси / Поточні зобов'язання	0,5 – 0,7	Достатність матеріальних та виробничих запасів для погашення короткострокових боргів у випадку необхідності їх розпродажу.

Виходячи з цього для отримання кредитування підприємцю важливо показати здатність своєчасно повернути позикові кошти, дивлячись на поточну фінансово-господарську діяльність, ефективність ведення бізнесу та наявність забезпечення повернення.

РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ

2.1 Особливості фінансового стану та інформаційного забезпечення управління фінансами малих підприємств України

Малий бізнес – найбільша та найдієвіше складова всієї сфери підприємництва за допомогою якої існує і розвивається вся економіка. Зазвичай, при ринковій економіці в розвинутих країнах малий бізнес є гнучкою базою економічних відносин.

На даному етапі, в Україні, суттєвого впливу на трансформацію, перебудову та зріст економічної діяльності від існування малих підприємств поки що не прослідковується.

Щорічно Європейська Бізнес Асоціація у межах проекту Unlimit Ukraine, проводить опитування власників малого бізнесу і визначає індекс настрою в підприємців, їх погляди на подальший економічний розвиток.

Так у 2021 році ситуація покращилась по всім параметрам в порівнянні з попереднім роком, проте вплив коронавірусу все ще занижує показники докризового періоду. Більше половини (52%) опитаних підприємців були не задоволені власною діяльністю і її результатами, проте це менше на 6% ніж у попередньому році. Оцінка економічної ситуації в країні все ще має негативні показники 75% респондентів описують несприятливі або катастрофічні умови для ведення бізнесу. Попри все, до розширення власної справи мають перевагу 65%, половина з яких за рахунок збільшення кількості найманих працівників. Але не дивлячись на зростання бізнесів лише 26% буде переглядати заробітну платню в вищу сторону. Залученню фінансових ресурсів віддає перевагу 69% респондентів на запланований 2022 рік. Серед джерел фінансування лідерами є

власні кошти (49%) та кредити (32%). Як ми визначили, наявна проблемна ситуація з доступністю банківських кредитів, і статистика це підтверджує – 40% підприємців оцінили кредити як недоступні або важкодоступні. Також до негативних тенденцій у оцінюванні відноситься посилення податкового та фіскального тиску вдвічі у порівнянні до 2020 року, низька купівельна спроможність та зростання цін на оренду, товари. Власники вважають, що спрощення оподаткування, зменшення податків та зміна влади допоможуть покращити економічні настрої бізнесів. До того ж впроваджені державою електронні послуги оцінюються позитивно і є бажання до їх подальшого розширення, а саме до прозорості оплати податків і створення державного документообігу онлайн. [15]

За даними Державної служби статистики (рис. 2.1) за період 2015 – 2020 років кількість малих підприємств у загальній кількості складає 95 - 95,5%, у їх численності спостерігається позитивна динаміка, невеликий спад у 2020 році можна списати на вплив коронакризи.

Рисунок 2.1 - Кількість малих підприємств в Україні.

Джерело – складено автором на основі [16]

Динаміка розвитку діяльності у сфері малого підприємництва за період 2017-2020 років наведена у таблиці 2.1. Прослідковується стабільний зріст кількості підприємств на 10 тис. осіб населення. Показники кількості зайнятих працівників та кількості найманих працівників у цих роках з коливанням проте мають тренд до зростання. Малі підприємства забезпечують вагому кількість робочих місць з загальної чисельності 26,8%. Так на 2020 рік найбільш заповненими працівниками з малих підприємств є сфери операцій з нерухомим майном, будівництвом, освіти та професійно, науковій і технічній діяльності. Спостерігається зріст частки обсягу реалізованої продукції малих підприємств до загального обсягу реалізації у 2020 р.

Таблиця 2.1 - Показники діяльності малих підприємств в Україні.

Показник	Роки			
	2017	2018	2019	2020
Кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	76	80	86	85
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	1658,9	1641	1746,6	1703,1
Кількість найманих працівників, тис. осіб	1562,4	1553,8	1583,3	1626,9
Частка обсягу реалізованої продукції малих підприємств до загального обсягу реалізації, %	19,2	19,2	19,1	20,5

Джерело – складено автором на основі [16]

Зміни протягом років є поступовими та не дуже суттєвими, через ріст кількості малих підприємств важливо продовжувати впроваджувати покращення у фінансовий менеджмент.

Для покращення роботи системи управління фінансами підприємств, обов'язково необхідно застосовувати всі сучасні комп'ютерні технології які полегшують бізнес-процеси. Використання інформаційних технологій та систем дозволяє зберігати великі масиви економічних даних, швидко передавати,

оброблювати та коригувати їх. Впровадження сучасних програм у власну діяльність і постійне слідкування за оновленнями на ринку є запорукою підтримки сильної конкуренції, ефективності праці та розподілу залучених управлінських ресурсів.

Інформаційне забезпечення малих підприємств є роботою Державної служби статистики, податкової служби, ЗМІ, Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва, місцевих органів управління та ін. Проводяться курси щодо ведення бізнесу, семінари з розгляду питань оподаткування та юридичних оформлень. Залучення власників бізнесу в обговорення подальшого розвитку сфери підприємництва, впровадження нових законопроектів.

Система інформаційних технологій потребує вміння аналізувати надану інформацію, адже без цього вона беззмістовна. Основні види інформації якою забезпечуються малі підприємства можна побачити на рисунку 2.2.

Інформація про зовнішнє середовище					
Моніторинг економічної ситуації	Зміни в нормативно-правовому регулюванні	Моніторинг конкурентної ситуації	Моніторинг зміни цін у підрядників	Вивчення інноваційних можливостей	Моніторинг процесів рекрутингу
Загальна інформація про діяльність компанії					
Місія	Стратегія розвитку	Структура компанії	Структура менеджменту	Бізнес-процеси	Унікальні бізнес переваги
Інформація про організацію внутрішньої діяльності					
HR стратегія	Стратегія інформаційного забезпечення	Виробнича стратегія	Технології виробництва	Рівень автоматизації	Стратегія маркетингу
Інформація для оперативного управління					
Маркетинг і продажі		Супровід проектів	Фінансовий стан	HR	
Нові продукти		Кількість проектів	Баланс	Наявність кваліфікованого персоналу	
Ціноутворення		Дотримання термінів	P&L	Мотивація	
Індекс NPS		Комунікація з клієнтами	Cashflow	Залученість персоналу	
Кількість лідерів					
План продаж					
Конверсія					

Рисунок 2.2, аркуш 26 - Схема системи інформаційного забезпечення малого підприємства – [19]

Малі підприємства мають перевагу в контролюванні інформації, тому що власник завжди знаходиться в бізнес процесі. Це є передумою оперативного отримання та реагування на різні новини, і це пояснює плюс всіх малих бізнесів у швидкій трансформації відповідно середовища їх існування.

В сучасному світі технології які допомагають управляти фінансами називають «фінтехом» - з англ. Financial technology скорочено FinTech, та «техфіном». Різниця в цих поняттях проста, у перших мета покращити якість обслуговування та надання послуг клієнтам у сфері фінансування. Прикладами є інтернет-банкінг, мобільні додатки, електронні гаманці, онлайн біржі, чат-боти тощо. Другі використовуючи наявні технології впроваджують їх у фінансовий сектор для розширення взаємодії між клієнтом і галуззю. Прикладами таких є всесвітньовідомі організації з їх впровадженими платіжними системами, як Google, Amazon, Facebook and Apple (GAFA) в США та Baidu, Alibaba & Tencent (BAT) в Китаї.[18]

В Україні доволі розвинутий рівень надання фінансових послуг в порівнянні з європейськими країнами, так ПриватБанк в колаборації з VISA у 2019 році впровадив систему біометричної оплати у супермаркетах країни за допомогою сканування обличчя. Дана технологія не користується популярністю через неналежний маркетинг, проте в сучасному світі біометрика доволі розповсюджене явище і розвиток цієї можливості це питання часу. Популярна система Portmone надає можливість здійснювати платіжні рішення найрізноманітнішим структурам, серед яких і мале підприємництво. Даних компаній на ринку доволі багато і вони всі допомагають не тільки більш результативній діяльності, а й наповненню аналізованої інформації для оперативного управління фінансами.

Вітчизняні підприємства не можуть показати достатній рівень впровадження інформаційних систем, або їх ефективного використання. Зазвичай проблемою виступає відсутність потрібних знань в працівників, низька зацікавленість і мотивація в оновленні, і застарілість обладнання.

2.2. Аналіз формування та розміщення фінансових ресурсів підприємств малого бізнесу

Відповідно до теоретичних даних наведених у першому розділі фінансові ресурси наповнюються через власні та залучені джерела. Звичайно, виграшним варіантом з боку витрат є наповнювати бізнес власними ресурсами, проте переважна більшість підприємців не в змозі цього дозволити собі і тому надає перевагу залученим джерелам.

Проведемо аналіз джерел фінансових ресурсів на прикладі малого українського підприємства – товариства з обмеженою відповідальністю «Green Gold». Компанія була заснована у 2017 році сім'єю Шеветовських, це екоферма у Бобриці, яка є сучасним органічним господарством, зареєстрованим основним видом діяльності є 01.13 – вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів.

Інформаційною базою для дослідження буде форми №1 (Баланс) та №2 (Звіт про фінансові результати) фінансових звітів за 2018-2021 роки. Як і у більшості підприємств, структура капіталу обраної фірми має власні та позикові ресурси, про що свідчить таблиця 2.2

Таблиця 2.2 - Динаміка складу та структури фінансових ресурсів ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показники	2018		2019		2020		2021		Темп приросту, %		
	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	2019- 2018	2020- 2019	2021- 2020
Власний капітал	-361,2	-180,2	49,3	94,1	29,3	90,4	29,2	98,6	86,4%	-40,6%	-0,3%
Позиковий капітал	561,6	280,2	3,1	5,9	3,1	9,6	0,4	1,4	-99,4%	0,0%	-87,1%
Весь капітал	200,4	100,0	52,4	100,0	32,4	100	29,6	100,0	-73,9%	-38,2%	-8,6%

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства(додаток А)

Дана таблиця наводить негативні показники динаміки, проте вона вказує на тренд до зростання незалежності. Важливим є той факт, що протягом 2018-2019 років обсяг власного капіталу збільшився на 410 тис. грн., чи 86%, а позиковий капітал зменшився на 559 тис. грн., що своєю чергою складає 99,4%. За 2019-2020 роки обсяг позикового капіталу не збільшувався, проте власний капітал зазнав спаду на 40%, наступного року вагомою зміною в балансі було зведення рівня позикового капіталу до 0,4 тис. грн.

За періоду 2018-2021 року зменшився обсяг капіталу в цілому, спочатку був різкий спад у 74%, він пояснюється за рахунок закриття всіх зобов'язань по позиковим коштам. У початковій структурі фінансів підприємства 2018 року була нестача власного капіталу 180%, проте в наступні роки відповідно малий бізнес фінансувався на 94,1%, 90,4%, 98,6% рахунком власних ресурсів.

Розглянемо динаміку власного капіталу у таблиці 2.3 Можемо побачити, що формування власного капіталу у обраного малого бізнесу складається за рахунок пайового капіталу та непокритих збитків. Протягом існування компанії

не відбувалось змін у формуванні власного капіталу, тому всі фінансові зрушення пояснюються величиною непокритого збитку.

Таблиця 2.3 - Динаміка складу власного капіталу ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показники	2018		2019		2020		2021		Темп приросту, %		
	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	2019- 2018	2020- 2019	2021- 2020
Пайовий капітал	1000,0	-276,9	1000,0	2028,4	1000,0	3413,0	1000,0	3424,7	0,0%	0,0%	0,0%
Непокритий збиток	-1361,2	376,9	-950,7	-1928,4	-970,7	-3313,0	-970,8	-3324,7	-30,2%	2,1%	0,0%
Власний капітал	-361,2	100,0	49,3	100,0	29,3	100,0	29,2	100,0	-113,6%	-40,6%	-0,3%

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Видно що непокритий збиток лише у 2018 році перевищував пайовий капітал, а у період 2019-2021 років відбувся спад частки непокритого збитку в капіталі на 28,1%. Коливання обсягу непокритого збитку має прямий вплив на обсяги всього капіталу, адже як було визначено за таблицею 2.2 90-98% від нього складає власний капітал.

Наступним кроком аналізу складу фінансових ресурсів був би розгляд динаміки позикового капіталу, проте довгострокові зобов'язання у підприємства «Green Gold» відсутні, з чого випливає висновок що позиковий капітал складається лише з поточних зобов'язань. Склад яких розглянуто в таблиці 2.4

Таблиця 2.4 - Динаміка обсягу і структури поточних зобов'язань ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показники	2018		2019		2020		2021		Темп приросту, %		
	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	2019- 2018	2020- 2019	2021- 2020
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	5,2	0,9	1,0	32,3	1,0	32,3	0	0,0	-81%	0%	-100%
розрахунками з бюджетом	0,2	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-100%	0%	0%
розрахунками зі страхування	1,3	0,2	0,2	6,5	0,1	3,2	0	0,0	-85%	-50%	-100%
розрахунками з оплати праці	0	0,0	0	0,0	0,2	6,5	0	0,0	0%	100%	-100%
Інші поточні зобов'язання	554,9	98,8	1,8	58,1	1,8	58,1	0,4	100,0	-100%	0%	-78%
Поточні зобов'язання і забезпечення:	561,6	100	3,1	100	3,1	100	0,4	100	-99%	0%	-87%

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Видно, що поточні зобов'язання і забезпечення ТОВ «Green Gold» складається з кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги; зобов'язання за розрахунками зі страхування, оплати праці та з бюджетом; інших поточних зобов'язань.

Позитивною тенденцією є зменшення кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, з результативним показником 0 у 2021 році. Це свідчить що підприємці мають змогу самостійно покрити витрати на товари, роботи та послуги.

Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування теж зменшувались поступово з кожним роком в аналізованому періоді і досягли нульового значення в 2021 році.

З'являлись невеликі зобов'язання з розрахунками з бюджетом та оплатою праці у 2018 і 2020 році відповідно, проте вони швидко були повернуті і наразі відсутні в підприємства.

Інші поточні зобов'язання складають більшу долю в загальному складі хоча протягом років їх обсяги значно зменшились з 554,9 тис. грн. 2018 року, до 0,4 тис грн. 2021 року. Вато зазначити, що у 2021 році дані 0,4ти. грн. були єдиними зобов'язаннями бізнесу.

Таким чином, фінансування капіталу власними коштами підприємства «Green Gold» з кожним роком зменшується переважно через ріст непокритого збитку.

Розглянемо як склад капіталу впливає на фінансову стійкість підприємства з таблицею 2.5

Таблиця 2.5 - Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки. Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Показник	2018	2019	2020	2021	абсолютний приріст		
					2019-2018	2020-2019	2021-2020
Коефіцієнт автономії	-1,802	0,941	0,904	0,986	2,74	-0,04	0,08
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	2,802	0,059	0,096	0,014	-2,74	0,04	-0,08
Коефіцієнт фінансової залежності	-0,555	1,063	1,106	1,014	1,62	0,04	-0,09
Коефіцієнт фінансової стійкості	-1,802	0,941	0,904	0,986	2,74	-0,04	0,08

Показник	2018	2019	2020	2021	абсолютний приріст		
					2019-2018	2020-2019	2021-2020
Коефіцієнт фінансового ризику	-1,555	0,063	0,106	0,014	1,62	0,04	-0,09
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,011	0,828	0,795	0,897	-0,18	-0,03	0,10
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	-5,069	1,143	1,031	1,159	6,21	-0,11	0,13
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	-1,857	0,929	0,883	0,985	2,79	-0,05	0,10
Індекс постійної активності	-0,011	0,172	0,205	0,103	0,18	0,03	-0,10

Продовження таблиці 2.5

Відповідно до розрахунків, показник автономії вказує що збитки покриваються у 2019-2021 році підприємством за рахунок власних коштів, а не зобов'язань. Наступний показник КПК має тренд до зниження, що оцінюється позитивно, однак у 2018 році 180% власного капіталу не вистачало і була висока залежність від позичальників.

Коефіцієнт фінансової залежності аналогічно має погані показники у 2018 році, проте в періоді 2019-2021 років лежить у межах норми.

Стабільність у наповненні фінансових ресурсів робить підприємство фінансово стійким про що свідчать показники 94%, 90%, 98%, а фінансові ризики майже відсутні. Коефіцієнт маневреності аналогічно має високі показники і це означає, що підприємство має більше можливостей для ведення діяльності та розрахунків з кредиторами.

Показник забезпеченості запасів оборотними коштами вказує на те, що на кожну гривню підприємства припадає 1,031-1,159 гривні власних оборотних коштів.

Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом показує, що підприємство фінансує оборотні активи за рахунок власного оборотного капіталу на 88-98%.

Збільшення показників відбувається при підвищенні фінансової стійкості в середньостроковій перспективі, проте у ТОВ «Green Gold» коливання в усіх показниках, крім фінансового ризику і концентрації позикового капіталу, за останні три роки незначні. Всі показники свідчать про гарний стан формування фінансових ресурсів обраного малого підприємства.

Наступний крок – оцінка показників ліквідності, кредитоспроможності та платоспроможності таблиця 2.6. Адже підтримка належного рівня ліквідності є умовою нормальної діяльності компанії.

Таблиця 2.6 - Показники ліквідності та платоспроможності ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показник	2018	2019	2020	2021	абсолютний приріст		
					2019-2018	2020-2019	2021-2020
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,201	1,839	0,806	1,250	1,64	-1,03	0,44
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,22	2,65	1,23	10,00	2,42	-1,42	8,77
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,35	14,16	8,52	66,50	13,81	-5,65	57,98
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,13	11,52	7,29	56,50	11,39	-4,23	49,21

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Показник абсолютної ліквідності показує, що на кожную гривню поточних зобов'язань припадає 0,2 - 1,84 гривні грошових коштів та їх еквівалентів. При нормативному значення 0,2 - 0,35 можна висунути припущення про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами.

Швидка ліквідність на кожную гривню поточних зобов'язань припадає 0,51 гривні високоліквідних оборотних активів. 0,22 - 10 гривні. При нормативному значенні 0,5 і вище висновок, що в 2018 році підприємство мало проблеми з платоспроможністю, а в наступних роках ситуація покращилась і підприємство мало в достатку оборотних коштів для розрахунку з усіма зобов'язаннями.

Коефіцієнт поточної ліквідності бажаним є в межах 1-3, як було виявлено показники ліквідності в 2018 році не відповідають нормі і означають проблеми з платоспроможністю, а в 2019-2021 роках показник завищений, що свідчить кредиторам про неефективну структуру активів, що знижує ефективність їх використання. Проте підприємство у 2021 році має 66,5 гривень на кожную гривню зобов'язань, що прибирає ризик банкрутства та не знижує довіру до фірми.

Ліквідність при мобілізації коштів характеризує залежність платоспроможності від запасів, нормативом є значення 0,5-0,7. Аналогічно до попередніх показників жоден з років не потрапляє в норму.

Отже, висновком є підтвердження факту наявності проблем з ліквідністю в малих підприємств, адже завищені коефіцієнти свідчать про недоліки в управлінні фінансовими ресурсами. З іншої сторони, так як основним видом діяльності в обраного підприємства є збут фруктів та овочів, то високі показники ліквідності вказують на швидку реалізацію товару за номінальною ціною. Тому важливим кроком при аналізі ліквідності є системний підхід та

глибинний розгляд діяльності підприємства, це дасть змогу створити кращі умови для впровадження змін.

Загалом ТОВ «Green Gold» має позитивні показники наповнення фінансових ресурсів, хоч з роками їх обсяг зменшився, проте компанія майже цілком стала незалежною від зобов'язань і уникає кризового становища пов'язаного з нестачею коштів на сплату боргів.

2.3. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємств малого бізнесу

Вплив на стан підприємства здійснюється шляхом повного аналізу його функціонування та розвитку. Оцінка ефективності допомагає при формуванні подальших планів росту, визначає ключові сильні та слабкі сторони для яких необхідно застосовувати зміни, прогнозує вплив подальших змін на діяльність.

Головна мета оцінки ефективності використання фінансових ресурсів є виявлення шляху вдосконалення бізнесу шляхом змін в фінансовому менеджменті і планом підвищення ефективності фінансових ресурсів.

З огляду на цю мету можна виділити низку завдань які вирішуються управлінням фінансових ресурсів:

- Знаходження резервів збільшення прибутку
- Оптимізація витрат, цінової і податкової політик
- Забезпечення необхідного обсягу фінансових ресурсів
- Зменшення ризиковості ведення діяльності
- Збільшення прибутку відповідно до всіх можливостей бізнесу

- Утримання стійкої конкуренції на ринку
- Забезпечення росту вартості підприємства
- Задоволення інтересів співробітників і власників компанії

Ці завдання є складовими одного процесу і тому їх вирішення має бути пов'язане між собою. Всі зміни несуть за собою мету підвищення дохідності, без цього вони вважаються не ефективними.

Дохідність малих бізнесів у 2020 році розглянемо згідно з фінансовими результатами від звичайної діяльності до оподаткування у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 - (тис. грн.) Фінансові результати до оподаткування малих підприємств за видами економічної діяльності.

Основні види економічної діяльності	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Усього	-111906,0	-24151,4	-10724,82	46870,8	103828,5	-12286,8
Сільське, лісове та рибне господарство	34161,5	35839,5	25543,0	21495,8	19968,5	32826,3
Промисловість	-6449,4	1208,4	-6508,5	6786,0	10749,5	-15665,5
Будівництво	-19836,6	-9921,6	-5506,0	-927,7	7046,3	-8376,6
Оптова і роздрібна торгівля	-27783,9	-4321,2	1373,9	17486,8	24504,1	6450,1
Транспорт	-8851,9	-870,0	-3577,2	2550,7	3523,6	-126,2
Надання інших видів послуг	27,6	153,6	54,2	106,6	296,8	17,2

Джерело – складено автором на основі[16]

Видно, що протягом 2015-2017 років мале підприємництво отримувало від'ємні фінансові результати майже у всіх сферах, проблемними не було лише сільське господарство, і загалом роки видавались збитковими. У 2019 році ситуація покращилась до тотальної прибутковості, проте наступного року

фінансовий результат різко впав на 110%, а види економічної діяльності, як промисловість і будівництво зменшили свої показники більше ніж на 200%.

Сукупні майнові цінності, які знаходяться у власності підприємства та за допомогою яких здійснюється господарська діяльність називають активами підприємства і відображають в його балансі. Вони є економічними ресурсами на які витрачаються фінансові ресурси і для яких вони утворюються взагалі.

Розглянемо структуру складу активів балансу підприємства «Green Gold» у таблиці 2.8

Таблиця 2.8 - Структура активів у балансі підприємства «Green Gold» 2018-2021р.

Показники	2018		2019		2020		2021		Темп приросту, %		
	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	2019- 2018	2020- 2019	2021- 2020
Баланс	200,4	100,0	52,4	100,0	32,4	100,0	29,6	100,0	-74%	-38%	-9%
Необоротні активи	3,8	1,9	8,5	16,2	6	18,5	3	10,1	124%	-29%	-50%
Оборотні активи	196,6	98,1	43,9	83,8	26,4	81,5	26,6	89,9	-78%	-40%	1%

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Очевидно з таблиці, що активи складаються у своїй більшості з оборотних активів. Протягом 2018-2020 років відбувався спад їх обсягів, але паралельно зі спадом необоротних активів, тому частка в балансі не сильно коливалась. У 2021 році відбувся зріст обсягів на 1%.

Зміни в обсягах оборотних та необоротних активів можна проаналізувати за допомогою розгляду їх складових, які вказані в табличці 2.9.

Таблиця 2.9 - Склад та структура необоротних і оборотних активів.

Показники	2018		2019		2020		2021	
	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %	обсяг, тис. грн.	частка, %
Необоротні активи	3,8	100,0	8,5	100,0	6	100,0	3	100,0
Незавершені капітальні інвестиції	3,8	100,0	8,5	100,0	6	100,0	0	0,0
Основні засоби	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Первісна вартість	2,1	55,3	2,1	24,7	10,1	168,3	16,1	536,7
Знос	-2,1	-55,3	-2,1	-24,7	-10,1	-168,3	-13,1	-436,7
Оборотні активи	196,6	100,0	43,9	100,0	26,4	100,0	26,6	100,0
Запаси	72	36,6	35,7	81,3	22,6	85,6	22,6	85,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	8,9	4,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0	0,0	0,3	0,7	0,2	0,8	0	0,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	2,8	1,4	2,2	5,0	0,9	3,4	3,5	13,2
Гроші та їх еквіваленти	112,9	57,4	5,7	13,0	2,5	9,5	0,5	1,9

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

З таблиці видно, що протягом 2018-2020 років 100% від необоротних активів складали незавершені капітальні інвестиції, і лише в 2021 році ситуація змінилась і вся частка належала основним засобам. Зазвичай незавершеними

капітальними інвестиціями називають витрати на оновлення або створення допоміжних елементів діяльності. Необхідність завершення певних завдань є причиною їх утримання в балансі підприємства. Можна зробити припущення, що в 2021 році даний процес був завершений і тому обсяги дорівнюють нулю.

Щодо оборотних активів впродовж 2018 року левову долю займали гроші і їх еквіваленти – 57,4% на другому місці були запаси – 36,6%. Протягом наступного періоду 2019-2021 років обсяги грошей та їх еквівалентів суттєво зменшились, з 112,9 тис. грн. у 2018 р. до 0,5 тис. грн. у 2021 р., тому частка запасів, які так само зменшились в загальному обсязі виросла. Також, протягом років є тренд до зростання дебіторської заборгованості, що можливо пояснити безвідповідальністю клієнтів.

Показники рентабельності фінансових ресурсів використовуються в аналізі ефективності їх використання. Вони включають в себе весь цикл діяльності від інвестицій до отримання прибутку. Малим підприємствам притаманна занижена ефективність господарювання, на що вказують низькі показники рентабельності відносно усіх бізнес-структур, що видно в таблиці 2.9, це є наслідком великої кількості збиткових підприємств.

Таблиця 2.9 - Рентабельність операційної та всієї діяльності підприємств.

Джерело – складено автором на основі[16]

Роки	Рівень рентабельності (збитковості) операційної діяльності підприємств, %		Рівень рентабельності (збитковості) всієї діяльності підприємств, %	
	усього	малі підприємства	усього	малі підприємства
2015	1,0	-4,2	-7,3	-13,6
2016	7,4	5,2	0,6	-3,6
2017	8,8	6,5	3,0	-2,0
2018	8,1	8,3	4,5	2,7
2019	10,2	10,7	7,6	7,0
2020	6,2	3,9	0,9	-1,8

Проаналізуємо ефективність використання ресурсів на прикладі малого підприємства «Green Gold». Показники рентабельності ресурсів обраного підприємства наведено в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 - Показники рентабельності активів ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показник	2018	2019	2020	2021
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-1146,60	410,50	-20,00	0,10
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	243,55	126,40	42,40	31,00
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	2,50	6,15	7,25	4,50
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	241,05	120,25	35,15	26,50
Рентабельність активів	-4,71	3,25	-0,47	0,003
Термін окупності активів	-0,21	0,31	-2,12	310,00
Рентабельність необоротних активів	-458,64	66,75	-2,76	0,02
Термін окупності необоротних активів	0,00	0,01	-0,36	45,00
Рентабельність оборотних активів	-4,76	3,41	-0,57	0,00
Термін окупності оборотних активів	-0,21	0,29	-1,76	265,00

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Видно, що дане підприємство є не рентабельним останнім роком своєї діяльності. Однак ситуація з початковою збитковістю активів у 2018 році коли на 1 грн. активів 62 припадало 4,71 коп. збитку, на необоротні активи – 4,58 грн. а на оборотні –4,76 коп., в 2019 збиток зник і, відповідно, на 1 грн. активів – 3,25 коп., підвищилась рентабельність необоротних активів – 66,75 коп. і

оборотні - 3,41 коп., 2020 рік знову показує спад – 0,47 коп. на загальні активи, 2,76 коп. – на необоротні, та 0,57 коп. на оборотні. 2021 рік зводиться до нульової рентабельності.

Динаміка стану рентабельності активів є не стабільною, та коливається від низьких падінь до високих зростань щорічно. Рентабельність оборотних і загальних активів має схожі числові значення і динаміку - спочатку збільшуючись у півтора рази в 2019 році, і потім спадає в 6 разів в 2020 році. В той час, як значення показників і динаміка необоротних активів відрізняються, різкіші зміни відповідно - зріст в 7 разів і спад в 24 рази.

Показники окупності активів вказують на рівень наближення до банкрутства. У 2021 році їх рівень свідчать про покращення становища і зменшування збитків.

Додатково до оцінки прибутковості активів, оцінимо вплив структури формування капіталу за таблицею 2.11, яка була розглянута в попередньому пункті.

Таблиця 2.11 - Показники рентабельності власного та позикового капіталів ТОВ «Green Gold» за 2018-2021 роки.

Показник	2018	2019	2020	2021
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-1146,60	410,50	-20,00	0,10
Середньорічна вартість вк, тис. грн.	-37,9	-155,95	39,3	29,25
Середньорічна вартість пк, тис. грн.	281,45	282,35	3,1	1,75
Рентабельність вк	30,25	-2,63	-0,51	0,00
Термін окупності вк	0,03	-0,38	-1,97	292,50
Рентабельність пк	-4,07	1,45	-6,45	0,06
Термін окупності пк	-0,25	0,69	-0,16	17,50

Джерело – складено автором на основі фінансової звітності підприємства (додаток А)

Бачимо різкий зріст терміну окупності власного капіталу, за утримання позицій 2021 року і далі прибутковість компанії збільшуватиметься.

Рентабельність власного капіталу у 2018 році вказує на нестачу власного капіталу у 30,25 коп чистого збитку. Наступні роки покращили показники, була від'ємна рентабельність, яка в останньому аналізованому році стала нульовою, хоч частка збитку спала.

Рентабельність позикового капіталу мала більш динамічні коливання. Так у 2018 році на 1 гривню позикового капіталу підприємства припадало -4,07 коп збитку, в 2020 - 6,45 коп, а у 2019 та 2021 роках показники були додатні а саме 1,45 коп і 0,06 коп відповідно. В тому числі збільшується термін окупності позикового капіталу, і він не втрачає свою мінімальну рентабельність.

Мале підприємство «Green Gold», не зважаючи на фактори зумовлюючі складнощі та зниження загалом всіх показників у 2020-2021 роках, не є збитковим підприємством і має тенденції до покращення результативності своєї фінансової діяльності, потребуються заходи для підвищення показників рентабельності.

На 2021 рік багато малих підприємців виходять з кризового стану розбираючись у фінансовому менеджменті, проте ковід лишив свої наслідки у макроекономічній дестабілізації. Наразі малі підприємці мають більші проблеми пов'язані зі зростом витрат, скороченням штату, можливості банкрутства. Уряди мають підтримувати і полегшувати існування малих підприємств для швидшого відновлення як соціально-політичної, так і економічної ситуації в країні.

РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Проблеми управління фінансами малих підприємств в Україні

Як зазначалось раніше малі підприємства є ваговою складовою у економіці будь-якої країни, перекриваючи проблеми з безробіттям та наповнюючи бюджет країни за рахунок податків. Тому рівень їх розвитку можна порівнювати з рівнем розвитку державної економіки. Як і всі діячі економічного ринку малі бізнеси мають низку проблем для забезпечення нормального функціонування. Взагалі малому бізнесу притаманно мати більше підприємницьких ризиків ніж іншим, а між прибутковістю і ризиковістю існує прямо пропорційна залежність.[23]

Особливістю малих підприємств є невелика чисельність персоналу, звідси впливає проблема управління – відсутність високої кваліфікації в найманих працівників, адже ці люди зазвичай прагнуть подальшого росту і розвитку, чого не планує надавати більшість малих бізнесів. Вирішення цієї проблеми та залучення спеціалістів зазвичай покривається рахунком людського фактору, неформального спілкування, зручності, особистих домовленостей. На додачу, актуальним є проведення консультацій та навчання щодо управління фінансами серед підприємців. Частіше за все відповідальність за ведення фінансів компанії перекладається на її власника. Відповідно до цього облік та структура фінансової звітності малих підприємств має простішу форму і менші обсяги. Це викликає деякі труднощі в глибокій оцінці діяльності, як можна було помітити у попередньому розділі, для проведення аналізу фінансового стану використовується невелика кількість суттєвих показників. [10]

Виходячи з цього нормовані значення коефіцієнтів теж різняться, так ліквідності притаманно зменшуватись, а оборотності збільшуватись. Так само надані власником кошти можуть оформлюватись як позикові, що не відображатиме дійсної ситуації з запозиченнями. [23]

Низька купівельна спроможність, коливання валютних курсів, швидкі тренди, конкуренція – низка проблем яка зменшує обсяги реалізованої продукції чи наданням послуг. Суспільство прагне до економії, особливо в економічні складні часи, а малі підприємства за рахунок своїх невеликих оборотів і більшого вкладу в діяльність, індивідуальність, не можуть надавати постійні акції, як мережі великих компаній. Тому це призводить до зменшення кількості суб'єктів на ринку і їх якості.

Наступною проблемою, яка сприяє застою в сфері малого підприємництва є залучення додаткових джерел фінансування. Проаналізоване підприємство «Green Gold» виступає скоріш винятком у даній сфері, так як звичайні власники не завжди можуть собі дозволити вкладати багато грошей для самостійного фінансування всієї діяльності. Також, оптимальність джерел фінансування, розробка стратегій, маркетингові та інвестиційні аналізи – все це часто не розглядається і вважається важким, хоча відсутність базових оцінок середовища існування допомагає зміцнити позиції бізнесу, підвищити ліквідність.

Залучення додаткових ресурсів вказує на проблему кредитування малих підприємств. Довгострокові кредити мають кращі відсоткові ставки, проте бажання банків співпрацювати з малим бізнесом не велике. Причиною цьому є короткий період життя малих підприємств у своїй більшості, та підвищені ризики банкрутства. Тому в складі балансу частіше переважають короткострокові кредити і позики. Узагальнені проблеми кредитування наведені у рисунку 3.1

Рисунок 3.1 – Схема проблемних точок кредитного забезпечення малих підприємств на основі зарубіжного досвіду – [25]

Криза 2020-2021 років змусила багато малих підприємців прибігати до тінізації економіки, адже сплачувати податки та наповнювати бюджет стає перепорою існування бізнесів особливо в сфері туризму та відпочинку. Тотальна фіскалізація сприяє більшій протидії серед населення і не приваблює людей виходити з тіні.

Досліджуючи у попередньому розділі фінансовий стан малих підприємств в Україні, виявляється збитковість по більшості основних видів діяльності, окрім сфер сільського, лісового та рибного господарства, оптової та роздрібної торгівлі і інших послуг (таблиця 2.7). Можна припустити, що реінвестування чистого прибутку у власний капітал не відбувається. І наповнювати ресурси прибутком є проблемним через швидке знецінення накопичених грошей підприємства. Це відбувається через високі ставки податку на прибуток та інфляцію.[26]

Перспективи розв'язанню наведених проблем розглянемо в наступному пункті.

3.2 Перспективи поліпшення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств малого бізнесу

Додатковим пунктом в аналізі результатів діяльності малих підприємств розробляються прогнозні звіти за допомогою методу розгляду оптимістичного і песимістичного розвитку подій, прогнозування банкрутства.

Популярною для оцінки ризику банкрутства в майбутньому є п'ятифакторна модель Альтмана, де від значення показника Z залежить результат: $Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + X_5$,

де X_1 = робочий капітал до суми активів підприємства;

X_2 — нерозподілений прибуток до суми активів компанії;

X_3 — прибуток до оподаткування до загальної вартості активів;

X_4 — ринкова вартість власного капіталу до облікової вартості всіх зобов'язань;

X_5 — загальний обсяг продажів до загальної вартості активів.

Проте різність економік потребує деякої адаптації. Модель розроблена вченими з врахуванням особливостей вітчизняного ринку:

$$Z = 0,3872 + 0,2614 K_{пл} + 1,0595 K_a,$$

де $K_{пл}$ — коефіцієнт поточної ліквідності; K_a — коефіцієнт автономії.

Для обраного підприємства «Green Gold» даний показник становить 18,815 що в той час як шкала визначає показовими для висновків значення від 1,3257 до 1,9911 [28].

Ймовірність банкрутства відсутня, проте дане значення, як і враховане в них значення поточної ліквідності, можуть бути помилковими через неефективний розподіл фінансових ресурсів.

В кінці 2021 року прогнозування щодо загального економічного виходу з призового становища спричиненого корона вірусом вказує на повільне повернення до показників 2019 року. Методи кількісного пом'якшення

впливали на зростання інфляції, тому оптимістичний прогноз на 2022 рік в Україні планувався звести її до 5%.

Вимушене збільшення облікової ставки тягне за собою зростання вартості кредитів, а отже зменшення кількості охочих їх брати і збільшення наявних складнощів для малих підприємців.

Однією з передумов впливу на прогнозування і їх оптимістичності було загострення конфлікту з РФ, що справдилось і всі прогнози на подальші роки не є актуальними.

Розвиток обраного підприємства оптимістично має всі шанси повернутись в ритм через всесвітню продовольчу кризу, і спрямування програм розвитку економіки у агросектор. Також, у 2022 році планується придбати промисловий апарат для сушіння овочів і фруктів за рахунок програми кредитування малого та середнього бізнесу під 0% річних – відповідно до змін в програмі «Доступні кредити 5-7-9%»: підтримка посівної кампанії та активація підприємництва.[29]

Вартість промислового апарату для сушіння складає близько 500000 грн. Завдяки придбанню основних засобів планується введення додаткового виду діяльності це сушка овочів та фруктів з подальшою реалізацією. Даний вид діяльності зекономити витрати на збереження отриманого врожаю, зменшення втрат від псування готової продукції і збільшує об'єми продажів. Також запаси нового виду продукції сушені овочі або фрукти, дозволять підприємство забезпечувати обсяги продажу до кінця року що спричинить надходження оборотних коштів впродовж всього періоду роботи підприємства.

У песимістичному варіанті не розглядається знаходження нового виду діяльності і ринку збуту якщо підприємства залишається з рівнем дохідності попередніх років прогнозується підвищення витрат на збереження врожаю до кінця 2022 року на тридцять відсотків за рахунок збільшення інфляції та підвищення вартості енергоносіїв. Для покриття цих витрат потребують залучення додаткових кредитних коштів, що приведе до погіршення

фінансового стану підприємства. Підприємство, як більшість, може перейти до тіньової діяльності для збереження існування, а в найгіршому випадку компанія припинить свою діяльність через ймовірність низького попиту і проблеми з фінансовим забезпеченням.

Для подолання основних складнощів існування малих підприємств актуальним є питання знаходження балансу у задовільненні потреб держави і власників бізнесу.

Внутрішні проблеми, хиткості та слабкості підприємств власники вирішують становлячись посередниками між великими компаніями, або об'єднуючись в холдинги, консорціуми та інші структури. Це робить проблеми одного бізнесу спільними, відповідно ризики, зміни і навантаження не знищують малі підприємства. Проте це вбиває конкуренцію на ринку, а відповідно і свободу самовираження підприємців. [23]

Вирішенню проблем з обмеженістю власного капіталу сприяють програми підтримки малих підприємств та підвищення доходів, наприклад випуском цінних паперів, прискореної амортизації, становлення орендодавцем тощо.

Однією з програм підтримки є надання пільгових кредитів, що поступово впроваджується на вітчизняному ринку. Покращення умов фінансового лізингу дозволить підвищити інвестиційну активність. Фінансовий лізинг передбачає придбання активів для передачі її у оренду третій особі з можливістю викупу після певного терміну. Лізингоотримувач в свою чергу не витрачає власні ресурси для розвитку діяльності і розширення виробничих можливостей, не потребує застав та великих вкладень як у кредитуванні. До того ж лізингові компанії вирішують проблеми з наданим майном, а ставки зазвичай менші ніж в кредиторів. Фонд розвитку підприємництва займається розвитком програми державної підтримки малих і середніх бізнесів «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» з 2021 року. Умови участі в цій програмі наведені на рисунку 3.2 [20]

Рисунок 3.2 – Умови участі в програмі «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» – [20]

Додатковою підтримкою виступають бізнес-ангели - це приватні неформальні інвестори, що вкладають засоби в маловідомі молоді компанії, як правило, без застави, в очікуванні зростання їх вартості.[27] В Україні це явище тільки з'являється, проте досвід європейських країн розвивати таким чином малі бізнеси отримує позитивні результати.

Проведений В.Ю. Стрільцем аналіз привабливості джерел фінансового забезпечення методом «дерева рішень» виявило, що на першому місці все ж стоїть власний капітал, далі державні кошти і кошти бізнес-ангелів. [25]

Спеціалісти кажуть, що пом'якшення податкових режимів, їх спрощення для малих суб'єктів господарської діяльності допоможе стимулювати бажання виходу до легального існування. База для впровадження кращих режимів, перейняття успішної практики сусідських країн, наявна в Україні на достатньому рівні. Проблема виникає у розумному підході до оновлення податкової політики стимулювання. [21] Саме по собі оподаткування з наявними пільгами є прихованою підтримкою бізнесу, адже сприяє розвитку сектору його існування та збільшенню його обсягів.

Т.Г.Буй та О.К.Прімерова у своїй роботі «Податкове стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні» провели моделювання з пропозицією звільнити малі підприємства від оподаткування терміном на 1-3 роки, якщо ті будуть реінвестувати як мінімум половину власного прибутку у свій розвиток. Такі припущення вказують на майбутні позитивні результати для наповнення бюджету і для зростання підприємства. Дана модель підтримки малого підприємництва є адаптованою з іноземних, де умови відрізняються за рахунок високих податкових ставок. [22]

Уникненню заходів обходу законодавства і полегшення власного життя підприємцями, допоможе створення центрів інформаційної і аналітичної підтримки. Таким чином, динаміка від фінансових звітів малих підприємств розширюватиме огляд на можливості покращення функціонування, уникненню ризиків та оцінку зовнішніх впливових факторів.

ВИСНОВКИ

Під час виконання даної кваліфікаційної роботи згідно мети, дослідили теоретичні засади в управлінні фінансами малих підприємств. Проаналізували ефективність формування джерел фінансових ресурсів та ефективність їх використання.

Було розглянуто економічну сутність малого бізнесу яка складає основи у створенні структурного ринкового господарювання. Визначення малого підприємства установлене законодавством України і мається на увазі незалежна діяльність, яка підходить під визначені якісні і кількісні критерії. Метою цієї діяльності є отримання прибутку.

Забезпечення існування всіх підприємств залежить від його фінансових ресурсів. Визначення використане в даній роботі, під фінансовими ресурсами, має на увазі власний і залучений грошовий капітал підприємств, за рахунок яких вони утворюють активи і мають змогу отримувати дохід від власної діяльності.

Джерела формування фінансових ресурсів є основною ознакою їх класифікації. На практиці виділяють власні та залучені групи джерел формування. Для оцінювання структури джерел малих підприємств було обрано конкретне підприємство – ТОВ «Green Gold». Це невелика сучасне органічне господарство, основним видом діяльності якого є вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів. За період 2018-2021 року обсяги фінансових ресурсів спадають.

Аналіз формування фінансових ресурсів підприємства вказує на незначні коливання в усіх показниках, крім фінансового ризику і концентрації позикового капіталу, за останні три роки.

В компанії підтвердився факт наявності проблем з ліквідністю, обернено до теоретичних засад. Таким чином не низька ліквідність у підприємства, а дуже понаднормова, що вказує на недоліки аналогічно. Проте при аналізі ліквідності треба системно оцінювати внутрішні та зовнішні складові діяльності підприємства, що дасть змогу створити кращі умови для впровадження змін.

Загалом ТОВ «Green Gold» має позитивні показники наповнення фінансових ресурсів, хоч з роками їх обсяг зменшився, проте компанія майже цілком стала незалежною від зобов'язань і уникає кризового становища пов'язаного з нестачею коштів на сплату боргів.

Малі підприємництва є ваговою складовою ринку економічних відносин світу і України. Для належного управління фінансами підприємства виявлена потреба у операційному аналізі, що дозволить точніше сформулювати стратегію та внести покращення в структуру діяльності враховуючи зовнішні і внутрішні фактори. Створення нових технологій і активне використання їх облегшить завдання управлінця. Власник бізнесу в свою чергу має відповідально ставитись до розробки планів діяльності компанії, підвищувати свою кваліфікацію у сферах його залучення, та не ігнорувати існуючі можливості підтримки малих підприємств.

Основними проблемами в існуванні малого бізнесу все ж виділяється його розбіжності з бажаннями держави у питаннях оподаткування. Далі великою проблемою є кредитування, проте вона повільними темпами вирішується. Подолання кризового становища загальної економіки залежить від запровадження м'якого та продуманого контролю за економічною діяльністю, одночасно з політикою стимулювання і вигідної співпраці.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 № 2908-III – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
4. Статистичний збірник «Діяльність суб'єктів малого підприємництва». – Режим доступу:
http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/09/Arch_dmp_bl.htm
5. Business ombudsman council / Системний звіт «Великі проблеми малого бізнесу» – Режим доступу: https://boi.org.ua/media/uploads/system_bigproblemssmalbusiness/3_2020_system_ua.pdf
6. Економічна теорія / Комарницький І.Ф., Чернівці, 2006.
7. Особливості формування капіталу підприємства / А. Г. Семенов, Л. А. Юсипчук // Вісник економічної науки України. - 2014. - № 1. - С. 110-114. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2014_1_27
8. Т.А. Самойлова / Джерела формування фінансового капіталу підприємства – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/dzherela-formuvannya-finansovogo-kapitalu-pidpriemstva.html>

9. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики - 4-те вид., стер. - К.: Т-во Знання, КОО, 2008. - 302с.
10. Фастовець А.А., Фисун І.В. Ф 26 Фінанси малого бізнесу: навч. посіб. / А.А. Фастовець, І.В. Фисун. – К.: Кондор-Видавництво, 2013.
11. Основи фінансового менеджменту - Ван Хорн Джеймс С., Вахович Джон М.
12. Організаційні підходи до методики аналізу фінансових ресурсів / І. І. Демко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. - 2014. - Вип. 38. - С. 116-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pprbsu_2014_38_14.
13. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: «ХайТек Прес», 2008
14. Глушко А.Д. Науково-методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємств / А.Д. Глушко, М.Ф. Філіп // Глобальні та національні проблеми економіки : електрон.наук. фах. вид. – Миколаїв, МНУ, 2018. – № 23. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-23-2018/31-vipusk-23-cherven-2018/4142-glushko-a-d-filip-m-f-naukovo-metodichni-pidkhodi-do-analizu-finansovikh-resursiv-pidpriemstv>
15. Дослідження : Індексу настроїв малого бізнесу в Україні. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2022/04/Prezentatsiya-rezultativ-doslidzhennya-1.pdf>
16. Державний комітет статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
17. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / О. Ю. Ніпіаліді, Н. І. Карпишин. – Тернопіль: Економічна думка, 2009

18. Sudeep Srivastava / Стаття: FinTech vs. TechFin: Where is the Global Finance Economy Headed?, 06.10.2020 – Режим доступу:
<https://appinventiv.com/blog/fintech-vs-techfin/>
19. Антошук В.М. / Стаття: Структура системи інформаційного забезпечення діяльності малих бізнес структур. – Режим доступу:
<https://economics.net.ua/ejopu/2020/No2/140.pdf>
20. МФУ / Стаття: Фінансовий лізинг – дієвий інструмент для розвитку ММСП та економіки країни – Режим доступу:
https://mof.gov.ua/uk/news/finansovii_lizing_diievii_instrument_dlia_rozvitku_u_mmssp_ta_ekonomiki_kraini-3239
21. Андрій Ніколаєнко / Стаття: Малому бізнесу потрібне м'яке стимулювання до добровільної детінізації – Режим доступу:
<https://interfax.com.ua/news/blog/781972.html>
22. Буй Т. Г., Прімерова О. К. Податкове стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні. Ефективна економіка. 2018. № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6533>
23. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі / навч. посіб. / М. Д. Бедринець, А. В. Сурженко. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 352 с.
24. Шляхи та резерви збільшення прибутку підприємства в умовах економічної кризи / С. Д. Смолінська, Н. П. Мельник // Молодий вчений. - 2018. - № 1(2). - С. 987-989. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_1%282%29_99
25. Стрілець В. Ю. Забезпечення розвитку малих підприємств: теорія, методологія, практика: монографія / В.Ю.Стрілець. – Полтава: ПУЕТ, 2019. – 457с

26. Фінансування розвитку малого бізнесу: проблеми ефективного використання інвестиційної складової / О. Л. Гальцова // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 5. - С. 53-56. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_5_12
27. Володимир Мачуський / Стаття: Бізнес-ангели. Особливості діяльності бізнес-ангелів. Бізнес-ангели в Україні. – Режим доступу: <https://www.businesslaw.org.ua/business-angels/>
28. Ставерська Т. О. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах: навч. посіб. / Т. О. Ставерська, І. С. Андрющенко; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі – Харків: ФОП Іванченко І.С., 2013. – 146 с.
29. МФУ Стаття: Зміни до програми «Доступні кредити 5-7-9%»: підтримка посівної кампанії та активація підприємництва. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/zmini-do-programi-dostupni-krediti-5-7-9-pidtrimka-posivnoyi-kampaniyi-ta-aktivaciya-pidpriyemnictva28032022>

ДОДАТКИ

Додаток А

Звіти про фінансові результати «Green Gold» (у тис. грн..) за 2018-2021 рр.

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

		КОДИ
Дата (рік, місяць, число)		2019 01 01
Підприємство	ТОВ"ГРИН ГОЛД"	за ЄДРПОУ 41409096
Територія	м.Київ	за КОАТУУ
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою	за КОПФГ
Вид економічної діяльності	вищого роду овочів і баштанні	за КВЕД 01.13
Середня кількість працівників, о		7

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон с.Бобриця,вул.Нова,11,Києво-Святошинський р-н,Київської обл., +380989809144

1. Баланс
на 31 Грудня 2018 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	3,8
Основні засоби:	1010	1,2	-
первісна вартість	1011	2,1	2,1
знос	1012	-0,9	-2,1
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1,2	3,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	9,5	72,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	8,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	2,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	276,0	112,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	285,5	196,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-

Баланс	1300	286,7	200,4
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	1000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(214.6)	(1361.2)
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	285,4	-361,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,0	5,2
розрахунками з бюджетом	1620	0,2	0,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	1,3
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	554,9
Усього за розділом III	1695	1,3	561,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	286,7	200,4

2. Звіт про фінансові результати
за 2018 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД **1801007**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період поперед-
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	278,0	153,7
Інші операційні доходи	2120	13,5	18,8
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	291,5	172,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(567.7)	(55.2)
Інші операційні витрати	2180	(870.4)	(331.9)
Інші витрати	2270		
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1438.1)	(387.1)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-1146,6	-214,6
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-1146,6	-214,6

Керівник

(підпис)

/ Галака В. М. /

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2020 01 01
Підприємство ТОВ"ГРИН ГОЛД"	за ЄДРПОУ	41409096
Територія _____	за КОАТУУ	_____
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	_____
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників, о <u>6</u>		

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон с.Бобриця,вул.Нова,11,Києво-Святошинський р-н,Київської обл., +380989809144

1. Баланс
на 31 Грудня 2019 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3,8	8,5
Основні засоби:	1010	-	-
первісна вартість	1011	2,1	2,1
знос	1012	-2,1	-2,1
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3,8	8,5
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	72,0	35,7
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	8,9	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	0,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,8	2,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	112,9	5,7
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	196,6	43,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-

Баланс	1300	200,4	52,4
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000,0	1000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1361.2)	(950.7)
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	-361,2	49,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5,2	1,0
розрахунками з бюджетом	1620	0,2	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1,3	0,2
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	554,9	1,8
Усього за розділом III	1695	561,6	3,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	200,4	52,4

2. Звіт про фінансові результати
за 2019 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД **1801007**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період поперед-
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-0,7	278,0
Інші операційні доходи	2120	2156,4	13,5
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2155,7	291,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(776.9)	(567.7)
Інші операційні витрати	2180	(968.3)	(870.4)
Інші витрати	2270		
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1745.2)	(1438.1)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	410,5	-1146,6
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	410,5	-1146,6

Керівник

(підпис)

/ Галака В. М. /

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2021 01 01
Підприємство ТОВ"ГРИН ГОЛД"	за ЄДРПОУ	41409096
Територія _____	за КОАТУУ	_____
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	_____
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників, о <u>7</u>		

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон с.Бобриця,вул.Нова,11,Києво-Святошинський р-н,Київської обл., +380989809144

1. Баланс
на 31 Грудня 2020 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8,5	6,0
Основні засоби:	1010	-	-
первісна вартість	1011	2,1	10,1
знос	1012	-2,1	-10,1
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8,5	6,0
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	35,7	22,6
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,3	0,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,2	0,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5,7	2,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	43,9	26,4

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	52,4	32,4

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000,0	1000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(950.7)	(970.7)
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	49,3	29,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,0	1,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	0,2	0,1
розрахунками з оплати праці	1630	-	0,2
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1,8	1,8
Усього за розділом III	1695	3,1	3,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	52,4	32,4

2. Звіт про фінансові результати
за 2020 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД **1801007**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період поперед-
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	41,1	-0,7
Інші операційні доходи	2120	1888,0	2156,4
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1929,1	2155,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6.5)	(776.9)
Інші операційні витрати	2180	(1942.6)	(968.3)

Інші витрати	2270		
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1949.1)	(1745.2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-20,0	410,5
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-20,0	410,5

Керівник

(підпис)

/ Галака В. М. /

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2021 01 01
Підприємство ТОВ"ГРИН ГОЛД"	за ЄДРПОУ	41409096
Територія _____	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників, о <u>7</u>		

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон с.Бобриця, вул.Нова, 11, Києво-Святошинський р-н, Київської обл., +380989809144

1. Баланс
на 31 Грудня 2021 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6,0	
Основні засоби:	1010	-	3,0
первісна вартість	1011	10,1	16,1
знос	1012	-10,1	-13,1
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6,0	3,0
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	22,6	22,6
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,2	0,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,9	3,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2,5	0,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	26,4	26,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-

Баланс	1300	32,4	29,6
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000,0	1000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(970.7)	(970.8)
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	29,3	29,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,0	0,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	0,1	
розрахунками з оплати праці	1630	0,2	
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1,8	0,4
Усього за розділом III	1695	3,1	0,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	32,4	29,6

2. Звіт про фінансові результати
за 2021 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД **1801007**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період поперед-
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0,0	41,1
Інші операційні доходи	2120	615,0	1888,0
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	(615.0)	1929,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	0	(6.5)
Інші операційні витрати	2180	-614,9	(1942.6)
Інші витрати	2270		
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-614,9	(1949.1)

Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	0,1	-20,0
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	0,1	-20,0

Керівник

(підпис)

/ Галака В. М. /

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)